

تاریخ نگاری محله فلسطین از زبان قدیمی‌های آن

خیابان کاخ

هم محلی

در حد سلام و علیک و حال و احوال در خیابان بود. شاید یکی از دلایلی که همسایه‌ها در آن سال‌های ابتدایی تشکیل این محله با یکدیگر خیلی صمیمی نبودند این بود که آن‌ها هر کدام از یک اداره و ارگانی آمده بودند. زمین‌های این محله متعلق به آستانه بود و برخی از این زمین‌ها را آستانه به کارمندان خودش داده بود و تعدادی دیگر از زمین‌ها را کارمندان ارگان‌های دیگر خریده و در آن سکونت داشتند. اغلب قطعه‌بندی فرعی‌های این محله ۲۵۰ متری بود. برخی که بضاعت مالی خوبی داشتند دو قطعه می‌خریدند که خانه‌های بزرگ‌تری بسازند.

● سال ۶۹ کال‌نسترن آباد شد

سوی دیگری از محله فلسطین روایتی دیگر دارد. روایتی که به یک شهروند سبز پیوند می‌خورد. قاسم خجسته پور ۸۵ سال دارد و از اوایل انقلاب در این محله و در حاشیه کال‌نسترن که آن روزها نام دیگری داشته ساکن می‌شود. او وقتی خرابی‌های کال را می‌بیند به فکر می‌افتد که محل زندگی‌اش را آباد و سبز کند. او می‌گوید: تمام درخت‌های حاشیه کال‌نسترن را از همان سال‌های اواخر دهه ۶۰ کاشتم که حدود هزار درخت بود و حالا بیشتر شده است. او ۵۰۰ متر از حاشیه کال را نیز دیوارکشی کرده و آبیاری و نگهداری این فضای سبز را خودش در طول این سال‌ها انجام داده است.

● سال ۵۹ شورای محله داشتیم

خجسته پور توضیح می‌دهد: سال ۵۹ شورای محله هم داشتیم و من یکی از اعضای شورای محله بودم. این طرح را در جلسه‌ای با شهردار وقت در میان گذاشتم که با وجود استقبال زیاد به دلیل اختصاص نیافتن بودجه فقط در حد یک پیشنهاد باقی ماند اما این موضوع باعث نشد که ناامید شوم. با اصرار بسیار از مسئولان وقت سه کنتور آب برای آبیاری فضای سبز اطراف کال‌نسترن مطالبه کردم اما به دلایلی این قضیه باز هم مقدور نشد. بسیار نگران خشک شدن درختان محله بودم بنابراین با ۲۰ هزار تومان پس اندازی که داشتم شخصا یک کنتور آب خریدم تا بتوانم آبیاری درختان را انجام دهم.

● یکی از معابر پرتردد شهر

میدان فلسطین در گذشته وجود نداشت و سال‌ها پس از انقلاب ساخته شد. تاپیش از انقلاب و چند سال بعد از آن، این میدان تقاطع کوچکی بود که به معبر هشت متری خیابان کاخ (فلسطین فعلی) راه داشت اما اکنون خیلی چیزها در این محله تغییر کرده و ساختار محله متفاوت‌تر از قدیم است و یکی از محله‌های پرتردد شهر به شمار می‌آید. ■

آن‌طور که اهالی قدیمی‌تر محله فلسطین می‌گویند این محله در ابتدا خیابان کاخ نام داشت. معبر اصلی آن خاکی بود و وسط معبر کالی بزرگ بود که آب از آن عبور می‌کرد. شاید این نام‌گذاری به دلیل نزدیکی این خیابان به باغ ملک‌آباد و کاخ شاهی بود که در آن قرار داشت. آن زمان جمعیت این محله بسیار کم بود و در معبر اصلی تک‌وتوکی خانه و مغازه بود که در این مغازه‌ها به کسب‌های سنتی مانند نانواپی، در و پنجره‌سازی، بقالی و شغل‌های دیگر مشغول بودند. آن زمان میدان فلسطینی وجود نداشت و خیابان دستغیب هم به طرف فلسطین بن‌بست بود. شنیدن روایت‌های این محله از زبان قدیمی‌های آن شنیدنی است.

● کوچه‌های فرعی را با نشانه آدرس می‌دادیم

محمدناصری صاحب یکی از سوپرهای محله در کنار مسجد قبا که از دهه ۵۰ این محله اطلاع دارد و چند دهه ساکن محله فلسطین بوده است، می‌گوید: آن سال‌ها خیابان‌های فرعی در محله فلسطین نامی نداشتند و معبر اصلی خاکی بود و در خیابان‌ها هم ساکنان بسیاری زندگی نمی‌کردند. در خیابان‌های فرعی فلسطین خیری از کوچه‌های قدس، فرهاد، نسترن و... نبود. آن زمان برای آدرس دادن باید نشانه می‌دادیم. برای مثال می‌گفتیم پنج در مانده به مسجد قبا یا آدرس‌هایی مانند این.

● آب داشتیم، برق تا انتها نبود و گاز هم دیرتر آمد

ناصری درباره آمدن امکانات شهری به این محله می‌گوید: بسیاری از آبادانی‌های این محدوده از شهر از انقلاب به بعد اتفاق افتاد. معابر تاپیش از آن خاکی بودند و تابلویی نداشتند. سال‌های دهه ۵۰ و اوایل ۶۰ خودرو زیادی از این معبرها عبور نمی‌کرد و چون انتهای فلسطین به سمت دستغیب هم مسدود بود اغلب کسانی که در این محله ساکن بودند از این معبر عبور می‌کردند. آب داشتیم اما گاز چندین سال بعد از سال ۶۲ که من در این محله ساکن شدم وصل شد و برق هم تا مدت‌ها فقط تا تقاطع سوم فرعی‌های زوج خیابان کاخ رسیده بود و ما که بعد از این تقاطع و در نزدیکی کال‌نسترن سکونت داشتیم، برق نداشتیم. شاید ادامه برق‌کشی این محله تا اواخر دهه ۶۰ ادامه داشت.

● اهالی محله اغلب کارمند بودند

سال‌های پیش از انقلاب و چند سال بعد از آن که هنوز ساکنان زیادی در محله فلسطین ساکن نبودند، همسایه‌ها به دلیل دوری خانه‌ها از هم خیلی مرادوات نزدیکی نداشتند و مرادوات

میدان فلسطین
سال‌ها پس از
انقلاب ساخته
شد

